

El model energètic català/espanyol/europeu i els afectats ambientals

- Un model «IEDAF» com el català i espanyol (Intensiu en Energia, Dependent i Addicte als Fòssils), implica a dins de les fronteres la proliferació de centrals de generació (tèrmiques i nuclears), grans refineries, ports, bucs petrolers, camions cisterna, oleoductes i gasoductes, carreteres i línies d'alta tensió, en una xarxa tupida energètica que enerva i altera el nostre espai vital.
- Una xarxa de grans i petites infraestructures, moltes d'elles associades a significatius impactes sobre la salut i el paisatge dels qui viuen a prop, sobre l'emissió de gasos d'efecte invernacle i el clima a nivell global, sobre la qualitat de les aigües freàtiques, dels rius i del mar, o sobre la degradació de la biodiversitat local.
- A aquesta xarxa d'infraestructures s'hi afegeix l'explotació de recursos energètics en localitats particulars del nostre territori per mitjà de les indústries extractives, com ara les comarques amenaçades actualment pel fracking a la Garrotxa-Ripollès, la Segarra i l'Urgell o a Osona, Bages. o l'urani de l'Anoia, o les costes davant les quals s'estàn fent prospeccions com les de l'Empordà, o els indrets amb mineria de carbó, per ex. als Pirineus, o les plataformes petroleres de Repsol davant del Delta de l'Ebre, o els dipòsits d'amagatzemament d'hidrocarburs com els previstos a les mines de Súria i Sallent, etc.
- La topologia i configuració de les xarxes i punts calents d'energia es defineix per la correlació de forces entre grups d'interès, en els que estan presents jerarquies del tipus camp-ciutat, local-global, Nord-Sud, capital financer-treball o capital financer-natura.
- Les lluites en el territori contra les megainfraestructures energètiques o directament lligades a un esquema d'urbanització i industrialització associat al model energètic, han donat a llum a interessants moviments com ara la «Plataforma Aturem el Fracking», «...la MAT», «Salvem l'Empordà», «RepsolMata», «Aturem Eurovegas», (...em falten noms, ajudeu-me!t! els antinuclears, els anti-eòliques ..).
- Aquestes lluites s'han construït a partir d'agresions al territori, i s'han hagut d'enfrontar amb les promeses incumplides, les execucions i les manipulacions de clusters empresarials i governs locals en complicitat. Però també amb grups de la població espectants dels beneficis de les inversions o laboralment vinculats a les empreses, com en el cas de la població dels voltants de les centrals nuclears, refineries o parcs eòlics.
- Moltes lluites han estat concebudes, donades les circumstàncies, com a resistències davant agressions locals. Algunes ben arrauxades, unes curtes i altres llargues en el temps. Però s'ha treballat poc en general des d'escapes de país, definides segons la millor escala per a fer incidència política, i oferir certa pressió sobre centres de decisió sigui aquesta Barcelona, Madrid o Brusel·les. També s'han desenvolupat lluites sectorials o des d'organitzacions especialitzades, de vegades amb una participació reduïda o marginal, on les persones i les cares malhauradament es repeteixen.

- Per això creiem que cal la creació d'una xarxa d'afectat/des pel model energètic que tingui com abast a Catalunya, i que sàpiga treballar amb altres xarxes germanes a escala espanyola, europea i global.
- Cal a més tenir una visió de conjunt, per a poder superar visions només locals.
- A banda dels impactes «endolls en dins», a l'interior del nostre país, hem de ser conscients que l'anticooperació es multiplica a nivell global. Un model tant dependent de combustibles fòsils, agrocombustibles i energia en general, requereix fortes mesures de seguretat energètica sobre països tercers. O dit d'una altra manera, de polítiques d'acaparament energètic, que excusant-se en la necessitat metabòlica de fer garantir els subministres de petroli, gas, carbó, urani o agrocombustibles a l'economia espanyola, europea o catalana, acapara drets humans, territori, biodiversitat, fins i tot les vides de tercers en tercers països com ara l'Irak, Líbia, Nigèria o el Caucas.